

P / B / 09

PRIJS BOUWHEER

REGLEMENT

HOOFDSTUK I ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1 INITIATIEF

De Prijs Bouwheer wordt uitgereikt door de Vlaamse Regering op initiatief van:

- de Vlaamse minister van Bestuurszaken
- de Vlaamse Bouwmeester, Marcel Smets

De initiatiefnemers willen een hoogstaand stedenbouwkundig, landschappelijk en architecturaal kwaliteitsbeleid bij overheden aanmoedigen. Met de Prijs Bouwheer onderstrepen ze de belangrijke rol die publieke en semipublieke bouwheren kunnen spelen in de realisatie van waardevolle overheidsprojecten in Vlaanderen. De Prijs Bouwheer wil een erkenning zijn van opdrachtgevers die door hun doordachte aanpak en zin voor vernieuwing tonen dat ze kwaliteit vooropstellen. Tegelijk is de Prijs een uitnodiging om wederzijds kennis uit te wisselen en vanuit hun projectervaring mee te denken over het bouwbeleid. Door deel te nemen aan de Prijs krijgen bouwheren de kans om met hun unieke realisaties naar buiten te treden en hun expertise en engagement bij de uitvoering van hun project publiek te maken.

Artikel 2 TWEEJAARLIJKS INITIATIEF

De Prijs Bouwheer is een tweejaarlijks initiatief en wordt dit jaar voor de vierde keer uitgereikt.

HOOFDSTUK II PRIJS BOUWHEER

Artikel 3 KANDIDAATSTELLING

De bouwheer stelt zich kandidaat voor de Prijs Bouwheer 2009 met projecten die zijn goed opdrachtgeverschap illustreren. Projecten kunnen worden ingediend door de opdrachtgever, de ontwerper of de organisatie die de verantwoordelijkheid draagt voor het project. Elke inschrijving bevat het uitdrukkelijke akkoord van de bouwheer. Zonder dit akkoord wordt de inzending geweigerd.

Artikel 4 CATEGORIEËN

Er zijn vier categorieën waarbinnen de bouwheer zich kan kandidaat stellen. De bouwheer mag zijn project insturen voor meerdere categorieën. Per project volstaat één inschrijvingsformulier.

Projecten die deel uitmaken van één globale strategie kunnen als een geheel worden ingediend. Per categorie zijn er maximaal twee genomineerden en één laureaat.

4.1 nieuwbouw

De bouwheer verklaart zijn keuze voor nieuwbouw. Geslaagde architectuur is steeds het resultaat van een zoektocht. Elke ruimtelijke en maatschappelijke context biedt tal van vragen, leemtes, behoeftes en uitdagingen. Met de ontwerper zoekt de bouwheer naar mogelijke antwoorden en oplossingen – niet alleen voor vandaag, maar ook voor de toekomst.

Hij ontwikkelt een kader en stimuleert een proces waarbij het resultaat de vooropgestelde ambities tracht waar te maken.

4.2 hergebruik en herbestemming

De bouwheer richt zich op bestaande gebouwen en tast de mogelijkheden tot hergebruik en/of herbestemming af. Bij herbestemming krijgt een bestaand gebouw een vooraf bepaalde nieuwe functie. Bij hergebruik worden de bestaande functies behouden. De bouwheer heeft oog voor de kwaliteiten van de site en onderzoekt wat de mogelijkheden zijn voor een huidige en toekomstige bestemming. Hij stimuleert een proces dat de ontstaansgeschiedenis, de draagkracht en de functionaliteit van het gegeven verenigt.

4.3 publieke ruimte

De publieke ruimte concentreert heel wat belangen en betekenissen: als autonome ruimte, als voorwaardenscheppende ruimte of als verbinding voor omliggende functies. Door een dialoog tot stand te brengen tussen de betekenis en de context van de publieke ruimte, creëert de bouwheer een nieuwe of hernieuwde publieke ruimte. Deze categorie omvat zowel de publieke ruimte binnen een bebouwde context (straten, pleinen, ...) als landschappen en infrastructuurprojecten. De bouwheer erkent de intrinsieke waarde van de publieke ruimte als duurzame drager van een veranderende

leefomgeving. Hij evalueert het project niet louter op basis van het ontwerp en het gebruik, maar hecht ook belang aan het beheer van die ruimte. De ingrepen zijn beeldbepalend en maken de site herkenbaar.

4.4 kunst in opdracht

De bouwheer wil ruimte geven aan kunst. Hij beschouwt de samenspraak tussen bouwheer, ontwerper en kunstenaar als een wezenlijk deel van een maatschappelijk gedragen project. De bouwheer legt uit waarom hij opteert voor kunst in opdracht, hoe het proces verloopt, wanneer hij de kunstenaar in het project betreft en welke ruimte de kunstenaar krijgt zowel tijdens het proces als voor het resultaat.

4.5 geïntegreerde opdracht

Naast de erkenningen binnen die vier categorieën wordt ook een prijs toegekend aan een geïntegreerde opdracht. Projecten die minimum drie categorieën op een zinvolle manier integreren, komen hiervoor in aanmerking. Voor die prijs kan de bouwheer zich niet rechtstreeks kandidaat stellen. De jury selecteert de laureaat op basis van de kandidaturen binnen de hierboven beschreven categorieën.

Artikel 5 DE PRIJS

De prijs die de genomineerden en laureaten ontvangen bestaat uit:

- het gebruik van het logo Prijs Bouwheer 2009 als keurmerk en herkenningsteken voor het project
- een speciaal voor deze editie ontworpen kunstwerk
- een driedaagse buitenlandse studiereis naar Madrid in het voorjaar van 2010, waarin de laureaten een aantal realisaties van publieke bouwheren bezoeken
- een publicatie, waarin de projecten van de laureaten en van de andere genomineerden worden voorgesteld
- een ruime media-aandacht
- opvolging na de Prijs Bouwheer 2009 door de opname van genomineerden en laureaten in een team van ervaringsdeskundigen.

De feestelijke prijsuitreiking vindt plaats in september 2009.

HOOFDSTUK III CRITERIA VOOR KANDIDAATSTELLING

Artikel 6 PUBLIEKE EN SEMIPUBLIEKE BOUWHEREN

De Prijs Bouwheer wil zowel nieuwe als gevestigde bouwheren uit de publieke en semipublieke sector uitnodigen om aan de Prijs Bouwheer 2009 deel te nemen. Zowel grootschalige als kleinschalige projecten komen voor de prijs in aanmerking.

Publieke bouwheren zijn:

- departementen van de Vlaamse overheid
- agentschappen van de Vlaamse overheid
- Vlaamse Gemeenschapscommissie
- Vlaamse provincies
- steden en gemeenten
- OCMW's

Semipublieke bouwheren zijn:

- provinciebedrijven
- intergemeentelijke samenwerkingsverbanden
- autonome gemeentebedrijven
- OCMW-verenigingen
- erkende erediensten
- sociale huisvestingsmaatschappijen
- scholen, universiteiten, centra voor volwassenenonderwijs en andere instanties die in Vlaanderen opleidingen aanbieden
- welzijns- en gezondheidsvoorzieningen
- alle andere overheden die een 'Vlaamse' projectsubsidie van minstens 60 procent genieten.

Het Waalse Gewest, buitenlandse en federale overheden komen niet voor de prijs in aanmerking.

Artikel 7 **TIMING PROJECTUITVOERING**

De Prijs Bouwheer richt zich op die overheidsprojecten waarvan de uitvoering werd beëindigd in de periode tussen 1 mei 2006 en 1 maart 2009 of die al zo ver zijn gevorderd dat de jury het te verwachten eindresultaat kan beoordelen. Belangrijke criteria hierbij zijn dat:

- ↪ het project toegankelijk en functioneel is;
- ↪ meer dan 50 procent van de bruikbare oppervlakte in gebruik is.

Artikel 8 **LOCATIE VAN HET PROJECT**

De projecten zijn of worden gerealiseerd in Vlaanderen en/of Brussel. Ze zijn niet in strijd met de wettelijke voorschriften en regelingen inzake ruimtelijke planning en stedenbouwkundige verordeningen.

HOOFDSTUK IV **DOCUMENTEN INSTUREN**

Artikel 9 **INZENDTERMIJN**

De inschrijvingen gebeuren van 1 maart tot en met 30 april 2009 tot 17 u. en worden gericht aan:

Vlaams Bouwmeester
Kandidatuur Prijs Bouwheer 2009
Boudewijngebouw
Boudewijnlaan 30 bus 45
1000 Brussel

Artikel 10 **DOCUMENTEN**

Een geldige kandidatuur bevat de volgende documenten:

- ↪ het inschrijvingsformulier bekrachtigd door een daartoe gemandateerde persoon
- ↪ de beschrijving van het project
- ↪ de trajectlijn
- ↪ grafische documenten
- ↪ een cd-rom.

Alle documenten zijn opgesteld in het Nederlands.

De documenten worden losbladig en in tweevoud ingestuurd. Er wordt uitdrukkelijk gevraagd geen ringbanden of andere bindmiddelen te gebruiken. Maquettes, panelen of ander omvangrijk illustratiemateriaal worden eveneens geweerd. Het ingezonden materiaal wordt niet teruggestuurd.

Onvolledige inschrijvingsformulieren worden niet behandeld.

Artikel 11 **TOELICHTING BIJ DE GEVRAAGDE DOCUMENTEN**

11.1 het inschrijvingsformulier

Een volledig en correct ingevuld officieel inschrijvingsformulier, met vermelding van de categorie. Dit formulier kan worden aangevraagd bij de Vlaamse Bouwmeester via de website, per e-mail, per fax of telefoon (zie artikel 23).

11.2 de beschrijving van het project

Een kernachtige beschrijving van het project op maximaal vier A4-bladzijden, waarin volgende elementen worden behandeld aangevuld door een aantal documenten:

opdracht

- ↪ bespreek de aanleiding van het project
- ↪ voeg de opdrachtformulering of projectdefinitie toe
- ↪ geef een overzicht van de vooropgestelde financiering met totale investeringskost, kostprijs per m² en subsidiestromen
- ↪ geef een toelichting van de strategische keuzes
- ↪ toon aan hoe het project past in de ruimtelijke en maatschappelijke context, de stedenbouwkundige en de planningscontext

proces

- ↪ motiveer de keuze en selectiewijze van de ontwerper
- ↪ motiveer de keuze en rol van de partners
- ↪ motiveer de keuze van de fasering
- ↪ geef een beschrijving en inschatting van de kwaliteit van het trajectverloop omtrent:
 - besluitvorming
 - planvorming
 - financiering (subsidiering, speciale constructies,...)
 - draagvlak en betrokkenheid

resultaat

- ↪ toon de kwaliteit van het project aan
- ↪ illustreer de duurzaamheid, de toe-eigeningsmogelijkheden, de mogelijkheden tot een flexibel en meervoudig gebruik

11.3 de trajectlijn

De trajectlijn is de weergave van de belangrijkste elementen uit het realisatieproces uitgezet in de tijd. Ze overspant het volledige realisatieproces van het ingediende project:

de opdracht, het proces en de realisatie. De gehanteerde begrippen refereren het best naar begrippen uit de beschrijving van het project. Volgende elementen maken deel uit van de trajectlijn:

stappen in het project

- ↪ belangrijke tijdstippen in de (tussentijdse) besluitvorming en terugkoppeling
- ↪ belangrijke tijdstippen in de planvorming (bv. voorontwerp, ontwerp)
- ↪ belangrijke sleutelmomenten in de financiering
- ↪ andere belangrijke sleutelmomenten (ook crisismomenten, wijziging timing, ...)

overleg

- ↪ belangrijke overlegmomenten en overlegresultaten met samenwerkingspartners, met andere overheden, met andere private partners en binnen de eigen diensten en bestuur

draagvlak en betrokkenheid

- ↪ de belangrijkste sleutelmomenten bij het creëren van een draagvlak in het algemeen en ook concreter: de betrokkenheid van de bevolking/de doelgroep bij de planning, besluitvorming en toe-eigening (informatieverstrekking, inspraak, participatie, ...)

11.4 grafische documenten

Een presentatie van de essentiële grafische documenten op maximaal acht A3-bladzijden, waarin de bouwheer zijn realisaties illustreert met een montage van fotomateriaal en uitvoeringsplannen.

11.5 cd-rom

Een digitale versie op cd-rom van de grafische documenten (zie vorig punt), met het oog op de latere verwerking in de publicatie Prijs Bouwheer 2009. De Vlaamse Bouwmeester heeft het recht om dit materiaal te gebruiken voor publicatie. De foto's worden geleverd als digitale bestanden in hoge resolutie (300 dpi en voldoende groot formaat). Ze moeten zowel de site(s), de bouwplaats(en), de te verbouwen gebouwen als de bebouwde context of het omringende landschap zo volledig mogelijk in beeld brengen.

Artikel 12 ONTVANGSTBEVESTIGING

Elke inzender ontvangt een ontvangstbevestiging die als bewijs geldt van deelname. Het team van de Vlaamse Bouwmeester is niet verantwoordelijk voor het eventueel zoekraken van inschrijvingen bij verzending.

HOOFDSTUK V BEOORDELINGSCRITERIA

Artikel 13 **PROCEDURE**

De jury zal de inzendingen eerst toetsen aan het reglement en vervolgens beoordelen op basis van de hieronder vermelde criteria.

Artikel 14 **CRITERIA**

14.1 opdrachtformulering

Het is belangrijk dat een opdrachtgever reflecteert over zijn ambitie met het project en voor zichzelf een visie vormt. Wanneer de bouwheer voor zichzelf weet waar hij naartoe wil, kan hij een ontwerpteam briefen over de opdracht. Hierbij is het van belang dat de opdrachtgever een gepast evenwicht zoekt tussen het opleggen van randvoorwaarden en een open houding voor innovatieve voorstellen van de expert – ontwerper.

14.2 procesgerichtheid en procesbereidheid

Van initiatief tot oplevering van een project wordt een heel proces doorlopen. Het betrekken van de juiste personen (gebruikers, bevolking, partners, betrokkenen, ...) doorheen het proces en het nemen van beslissingen op gepaste momenten maakt het mogelijk om tot een breed gedragen eindresultaat te komen.

14.3 kwaliteitsbewaking van het resultaat

Een goede bouwheer heeft van bij de aanvang al oog voor de kwaliteit van het project, de toe-eigening, het gebruik en het beheer op korte en lange termijn. Met de realisatie wordt duidelijk in welke mate er tijdens het proces aan kwaliteitsbewaking werd gedaan. Met de toe-eigening of de ingebruikneming van het project kunnen ook de veelzijdigheid en de flexibiliteit onmiddellijk worden getoetst.

HOOFDSTUK VI JURY

Artikel 15 **SAMENSTELLING EN WERKING**

15.1 samenstelling

De jury bestaat uit 10 vaste leden, een voorzitter, en een (niet stemgerechtigde) secretaris. De juryleden worden door de Vlaamse Bouwmeester benoemd. De Vlaamse Bouwmeester maakt zelf geen deel uit van de jury.

De voorzitter van de jury is een publiek persoon die reeds in het verleden bewezen heeft dat hij het belang van een goed publiek bouweerschap hoog acht en beschikt over uitstekende communicatieve vaardigheden. Hij leidt de jury, zorgt voor een correct verloop en geeft op vraag van de juryleden advies over inhoudelijke en procedurele richtlijnen die volgens het reglement van de Prijs Bouwheer moeten worden gevolgd.

De andere leden van de jury zijn deskundig in één of meerdere categorieën. Bovendien hebben ze vanuit hun ervaring een goed zicht op de eigenheid en het belang van een goed publiek bouweerschap.

De Vlaamse Bouwmeester kiest ook een onafhankelijk adviseur als secretaris van de jury. De secretaris is geen lid van de jury en heeft geen stemrecht. Hij staat in voor de screening van alle ingediende projecten en voor de presentatie van alle reglementair correcte projecten aan de jury. De secretaris schrijft het juryverslag op basis van de commentaren, de beoordelingsmethode en de besluiten van de jury.

15.2 werking

De jury werkt in twee fasen. Eerst vindt er een preselectie plaats op basis van een eerste screening van de ingediende kandidaturen. De eigenlijke jury zal doorgaan op 8 en 9 juli 2009. Dan beoordeelt de jury de resterende projecten, kiest de genomineerden en adviseert tot toekenning van de prijs. Bij verhindering van één van de juryleden wordt een reservelid opgeroepen met dezelfde kwalificatie als het verhinderde lid.

15.3 geheimhouding juryleden

De juryleden mogen op geen enkele wijze informatie over het verloop en het resultaat van de jurering verstrekken aan de deelnemende bouwheren of aan anderen tot op het moment van de prijsuitreiking.

Elk jurylid dat direct betrokken is (geweest) bij één van de ingezonden dossiers, wordt geacht dit aan de andere juryleden te melden en zich bij eventuele stemming te onthouden.

Artikel 16 LEDEN VAN DE JURY

Voorzitter

- Jan Strubbe, gewezen directeur-generaal waterwegen en zeewezen, ministerie van de Vlaamse Gemeenschap

Leden

- Niek De Roo, expert regionale werking West-Vlaamse Intercommunale
- Anne-mie Hautekeete, hoofd Dienst Kunsten Stad Gent
- Joke Vermeulen, Compagnie O
- Chantal Dassonville, Direction Générale des Infrastructures, Ministerie van de Franse Gemeenschap
- Dirk Sijmons, Nederlands Rijksadviseur voor het landschap
- Jan Compagnol, secretaris gemeente Oostkamp
- Kristiaan Borret, stadsbouwmeester Antwerpen
- Edith Wouters, TEEMA architecten
- Agnieska Zajac, projectleider Oude Dokken, AG Stadsontwikkelingsbedrijf Gent
- Gijs Moors, hoofd afdeling wegen en verkeer Limburg

Secretaris

- Sofie Vandelannoote

Bij verhindering van één van de juryleden wordt een reservelid opgeroepen.

Artikel 17 SCREENING EN PRESENTATIE VAN DE PROJECTEN

Alle projecten worden vooraf gescreend op hun reglementaire correctheid door de secretaris.

Zij maakt een overzicht van alle ingediende projecten en rangschikt:

- het totale aantal projecten en het aantal reglementair correcte en niet-correcte projecten
- de categorieën waarvoor ze werden ingediend.

De projecten die reglementair correct zijn, worden op een uniforme wijze aan de jury gepresenteerd.

Deze screening gebeurt van 1 mei tot 30 juli 2009.

Artikel 18 BESLUITVORMING

Op 8 en 9 juli komt de jury samen om te beraadslagen. De besluitvorming gebeurt volgens de formule '10+1'.

Voor elk van de vier categorieën nomineert de jury maximum drie projecten. Uit die genomineerde projecten bekroont de jury één project per categorie.

Voor de geïntegreerde opdracht bekroont de jury maximaal één project dat minimum drie categorieën op een zinvolle manier heeft weten te integreren. De laureaat van de geïntegreerde opdracht moet niet noodzakelijk behoren tot de genomineerden van de vier categorieën.

Als de jury het kwaliteitsniveau onvoldoende acht, kan hij voor de betreffende categorie of voor de geïntegreerde opdracht besluiten om geen prijs toe te kennen.

De jury maakt vooraf afspraken over de interne werkorganisatie en formuleert een gemotiveerd advies over de genomineerde projecten binnen de verschillende categorieën.

De jury keurt het juryverslag goed.

HOOFDSTUK VII BEKENDMAKING EN UITREIKING

Artikel 19 TOEKENNING

De jury stelt een juryrapport op met bevindingen over de genomineerde opdrachtgevers en met een advies omtrent de toekenning van de prijs. Dit rapport wordt voorgelegd aan de bevoegde minister en de Vlaamse Bouwmeester.

Na kennis te hebben genomen van het advies van de jury en na een overleg met de minister beslist de Vlaamse Bouwmeester over de toekenning van de prijs. Hij wijkt niet af van het advies van de jury zonder voorafgaand overleg met de jury.

Artikel 20 UITREIKING

Op een gezamenlijke openbare bijeenkomst, waarop de juryleden en alle inschrijvers en genomineerden worden uitgenodigd, maken de Vlaamse minister van Bestuurszaken en de Vlaamse Bouwmeester de laureaten bekend en reiken de prijs uit. De juryvoorzitter maakt het juryrapport openbaar.

Personen die niet aanwezig kunnen zijn, laten zich vertegenwoordigen door een afgevaardigde.

Artikel 21 PUBLICATIE

Ter gelegenheid van de Prijs Bouwheer 2009 wordt samen met de prijsuitreiking een publicatie uitgebracht, waarin de projecten van de laureaten en de genomineerde opdrachtgevers worden voorgesteld. Deze publicatie wil opdrachtgevers stimuleren om kennis en expertise uit te wisselen.

HOOFDSTUK VIII OVERIGE BEPALINGEN

Artikel 22 GEHEIMHOUDINGSPLICHT

Een ieder die betrokken is bij de uitvoering van deze regeling en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden, en voor wie niet reeds uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift ter zake voor die gegevens een geheimhoudingsplicht geldt, is verplicht tot geheimhouding, tenzij enig wettelijk voorschrift hem tot bekendmaking verplicht of uit zijn taak bij de uitvoering van deze regeling de noodzaak tot bekendmaking voortvloeit.

Artikel 23 CONTACT

Inschrijvingformulieren en verdere informatie zijn verkrijgbaar bij:

Vlaams Bouwmeester
Boudewijngebouw
Boudewijnlaan 30 bus 45
1000 Brussel

Contactpersoon:
Karen Landuydt
T +32(0)2 553 77 23
F +32(0)2 553 75 00

bouwmeester@vlaanderen.be
www.vlaamsbouwmeester.be

